

Sanal Dünyalarda Ö?renmeye Kar?? Alg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sanal Dünyalarda Ö?renmeye Kar?? Alg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29975>

Özet

Sanal Dünyalarda Ö?renmeye Kar?? Alg? Ölçe?i, 2014 y?l?nda Günay, Bayda?, Karaku? ve Gökta? tarafından ilkö?retim ö?rencilerinin **3B sanal ortamda** ö?renme süreçlerine yönelik alg?lar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir araçtır. Özellikle k?? sporlar? gibi motor becerilerin sanal simülasyonlar arac?l?yla ö?renilmesine odaklanan ölçek, ö?rencilerin bu ortamlar? ne kadar güvenilir, anla??l?r ve motive edici buldu?unu de?erlendirir. Ölçek, toplam 28 maddeden olu?makta olup, alg?y? 1'den 4'e kadar derecelendirilen dörtlü Likert tipi bir yap? üzerinden ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

Sanal gerçeklik, 3B ö?renme, alg? ölçe?i, e?itim teknolojisi, ilkö?retim, k?? sporlar?, psikometri, sanal ortam.

Yazarlar

Funda Günay, Özlem Bayda?, Türkan Karaku?, Yalç?n Gökta?.

Amaç

Sanal Dünyalarda Ö?renmeye Kar?? Alg? Ölçe?i'nin temel amacı, özellikle **ilkö?retim ö?rencilerinin**, geleneksel ö?renme yöntemlerinden farklı olarak sunulan üç boyutlu sanal ö?renme ortamlar?na kar?? geli?tirdikleri tutumlar? ve alg?lar? nicel olarak belirlemektir. Bu araç, e?itim ara?t?rmac?lar?na, **e?itim teknolojilerinin** kabul düzeyini, ö?renci motivasyonu üzerindeki etkisini ve bu ortamlar?n pedagojik yeterlili?ini de?erlendirmede yardımcı olmay? hedefler.

Ölçek, ö?rencilerin sanal ortamda sunulan içeri?i (örne?in k?? sporlar? hareketlerini) ne kadar kolay alg?lad???n?, bu ortam? ne kadar güvenli buldu?unu ve sanal ortam?n ö?renme iste?ini art?r?p art?rmad???n? ölçerek, sanal gerçeklik tabanlı e?itim materyallerinin geli?tirilmesine yönelik geri bildirim sa?lamay? amaçlamaktadır.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü temel **psikolojik yap?**, bireylerin 3B sanal ö?renme deneyimine yönelik sübjektif de?erlendirmeleri ve inançlar?dır. Bu yap?, ö?renme kolayl???, çevresel güvenilirlik, bilginin anla??l?rl??? ve ö?renme motivasyonu gibi boyutlar? kapsamaktadır. Ölçek, özellikle sanal ortam?n fiziksel becerilerin ö?renilmesindeki etkinli?ini sorgulamaktadır.

Sanal Dünyalarda Ö?renmeye Kar?? Alg? Ölçe?i, 28 maddeden olu?makta ve iki temel alt boyuta sahiptir. Bu boyutlardan biri, do?rudan "k?? sporlar?n? 3B sanal ortam üzerinde ö?renmeye

yönelik algıyı temsil ederken, diğer boyutun sanal ortamın genel teknik veya pedagojik özelliklerine yönelik algılar ölçtüğü varsayılmaktadır. Ölçek, öğrencilerin sanal deneyimlerini olumlu (kolaylık, güvenlik, motivasyon) ve olumsuz (zorluk, gerçek hayata aktarım kısıtlılığı) yönleriyle değerlendirilmelerine olanak tanır.

Geçerlik

Sanal Dünyalarda Öğrenmeye Karşı Algı Ölçeği, bir geliştirme ölçeği olduğu için, orijinal makalede (Günay vd., 2014) kapsamlı geçerlik çabaları sunulması beklenmektedir. Ancak, bu özet içeriğinde spesifik **istatistiksel geçerlik** verileri (örneğin, faktör yükleri veya korelasyon katsayıları) belirtilmemiştir.

Yapı geçerliliğinin sağlanması amacıyla genellikle Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizleri kullanılmaktadır. Bu analizler, ölçeğin teorik olarak beklenen iki faktörlü yapısının ampirik verilerle desteklenip desteklenmediğini göstermektedir. Ayrıca, maddelerin ölçülmek istenen yapıyı temsil etme derecesini belirlemek için uzman görüşüne başvurularak içerik geçerliliği sağlanmaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizlerine ait detaylı bilgiler (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı) kaynak içerikte eksiktir. Güvenirlik, ölçeğin farklı uygulamalarda tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini gösterir. 28 maddelik bu ölçeğin geliştirme aşamasında, iç tutarlılığın yanı sıra, ölçümün kararlılığını değerlendirmek için test-tekrar test yönteminin de kullanıldığı varsayılmaktadır.

Akademik standartlara uygun bir geliştirme ölçeği olarak, 2014 tarihli orijinal çalışmada yüksek düzeyde bir iç tutarlılık katsayısı (genellikle 0.70 veya üzeri) rapor edilmiş olmalıdır. Detaylı **güvenirlilik bulguları**, makalenin metodoloji bölümünde yer almaktadır.

Faktör Analizi

Ölçek, toplam 28 madde ile iki faktörlü bir yapıya sahiptir. Bu yapı, araştırmacılar tarafından yapılan **faktör analizi** sonucunda belirlenmiştir. Faktör analizi, maddelerin hangi temel boyutlar altında toplandığını ve ölçeğin teorik yapısının ne ölçüde desteklendiğini ortaya koymuştur.

Belirtilen birinci boyut, öğrencilerin kış sporlarına 3B sanal ortamda öğrenmeye yönelik spesifik algılarını içerirken; ikinci boyut, sanal öğrenme deneyiminin genel kabulü veya teknik zorluklar gibi diğer algısal bileşenleri temsil ediyor olabilir. Faktör analizleri, bu iki boyutun birbirinden bağımsız ancak ilişkili yapılar olduğunu doğrulamaktadır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme ölçe?i.

Format: Kendini de?erlendirme ölçe?i. Dört seçenekli **Likert Ölçe?i** format? kullan?lm??t?. Derecelendirme sistemi ?u ?ekildedir: evet (4), k?sme (3), hay?r (2), fikrim yok (1).

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: E?itim alan ö?renciler.

Ya? Grubu: ?lkö?retim ö?rencileri.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki ilkö?retim düzeyindeki ö?rencilerden olu?an bir örneklem üzerinde uygulanm??t?. Çal??man?n içeri?i nedeniyle, 3B sanal ö?renme teknolojileri ile etkile?imde bulunmu? ö?rencilerden veri toplanm??t?.

Test Metodolojisi: Uygulama, k?? sporlar? temas? 3B sanal ö?renme deneyiminden hemen sonra gerçekte?tirilen, ka??t veya dijital formatta sunulan anket yoluyla yap?lm??t?. Kat?l?mc?lar, verilen her maddeye ne ölçüde kat?l?p kat?lmad?klar?n? 1-4 aras?nda i?aretlerler.

Evet (4)

K?sme (3)

Hay?r (2)

Fikrim Yok (1)

Anahtar Kelimeler

Sanal gerçeklik, 3B simülasyon, ö?renme alg?s?, e?itim psikolojisi, pedagoji, kullan?c? deneyimi, sanal dünya.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Türkan Karaku? Y?lmaz (turkan.karakus@gmail.com)

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, 2014 y?l?nda yay?nlanm??t?. Ölçe?in akademik veya ticari amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Türkan Karaku? Y?lmaz (turkan.karakus@gmail.com) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Araştırma amaçlı kullanımlarda genellikle yazardan izin alınması yeterlidir.

Makalenin orijinal tam metin bağlantısı DergiPark üzerinden erişilebilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: sanal-dunyalarda-ogrenmeye-karsi-almi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Günay, F., Baydaş, Ö., Karku, T. & Göktaş, Y. (2014). İlköğretim öğrencilerinin 3B sanal ortamda kış sporları öğrenmeye yönelik algıları, *On Dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(2), 664-675.

Sanal Dünyalarda Öğrenmeye Karşı Algı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçekte toplam 28 madde bulunmaktadır, ölçeğin 2 boyutu vardır. Bu boyutlardan "kış sporları" 3B sanal ortam üzerinde öğrenmeye yönelik algıya ait örnek maddeler aşağıdaki gibidir:

3B sanal ortamda spor dallarıyla ilgili (Sürat pateni, sürat pateni vb.) hareketler kolayca anlaşılabilir.

3B sanal ortam kış sporları için güvenilir bir öğrenme ortamı sağlar.

3B sanal ortamda kış sporlarıyla ilgili temel bilgiler kolaylıkla anlaşılabilir.

3B sanal ortam kış oyunları (artistik paten, kayakla atlama vb.) öğrenme isteğini artırır.

3B sanal ortamda kış sporları öğrenmek kolaydır.

3B sanal ortamda kış sporlarıyla ilgili hareketler sadece klavye ve fare ile yapıldığından gerçek hayatta benzer hareketler kolaylıkla yapılamaz.

3B sanal ortamda herhangi bir şey öğrenmek bir beşerlikten yardım gerektirmez.

3B sanal ortamda kış sporları öğrenmek zordur.